

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in tožise v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 119.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, srede in petek

Ljubljana, petek 18. oktobra 1940

Cena posamezni številki din 150

Odkrita beseda

Kadar koli se prireja v Sloveniji kakšna zbirka za narodne ali občno koristne namene, vselej se predvsem apelira na trgovstvo, da prispeva za to zbirko. Pri zbiranju prispevkov niso trgovci nikdar prezrti in naj organizira zbirko država, občina ali pa najmanjše podeželsko društvo. Vedno je trgovec tisti, od katerega se predvsem pričakuje pomoč. Niti najmanj ni pretirano, če rečemo, da je uspeh večine teh zbirk odvisen predvsem od trgovstva. Naj spomnimo le na lansko zimsko pomoč v Ljubljani, ko so posamezni trgovci darovali po 10.000, 20.000 in tudi več za to pomoč. Naj spomnimo le na socialno akcijo trgovcev v Mariboru. Podobno pa sodelujejo trgovci tudi pri vseh enakih akcijah v vseh drugih mestih in tudi na vaseh. Po vrsti vsi srečolovi po deželi bi bili brez daril trgovcev nemogoči. Navzlic vsem tem podporam pa je lansko leto slovensko trgovstvo še iz lastne iniciative izvedlo pomožno akcijo za učence obmejnih šol in v ta namen zbralo nad 110.000 dinarjev.

Poleg tega pa mora vsak trgovec še kot posameznik biti vedno pripravljen na razna darila. Vsak petek si v Ljubljani po trgovinah podajajo berači kljuko in vedno mora trgovec nekaj dati. Tudi ti izdatki niso majhni. In kolikokrat kreditira trgovec iz usmiljenja blago, pa čeprav ve, da ne bo dobil blaga nikdar plačanega! Z odprto roko daje trgovec in v tem oziru izpolnjuje svojo dolžnost do celote v takšni meri kakor noben drug stan. Z dejstvi je trdno izpričana ta trditve in vsa naša nacionalna in obštoristna društva vedo to.

V zadnjem času pa se je dogodilo, da se je pričela v javnosti silna gonja proti trgovstvu in da si nekateri upajo javno pisati o trgovcih kot o največjih zajedalcih naroda, o škodljivcih, ki jih je treba zatreti in uničiti. In takšne vesti so brali odborniki društev, ki so več ko enkrat imeli priliko, da so se globoko zahvalili trgovcem za izkazano pomoč — a vendar niso čutili potrebe, da bi nastopili v obrambo svojih dobrotnikov. Brez najmanjšega očitka vesti so pustili, da se dela krivica stanu, za katerega so se osebno mogli prepričati, da stori svojo dolžnost do celote, da ni prav noben zajedalec, temveč koristen član naroda.

Ne dajejo trgovci in niso dajali podpor zato, da bi želi hvaležnost ali ker bi pričakovali za te dobrote kakšno protiuslugo. Zato tudi trgovci svojih daril niso nikdar obešali na veliki zvon, temveč dajo podpore najraje kot neznanim dobrotnikom. Kljub temu pa moramo reči, da je vseeno moralo presenetiti, kako so bile v tej gonji proti trgovstvu pozabljene vse njegove podpore.

Ni ravno častno izpričevalo za našo javnost, da se ni našel niti eden, ki bi nastopil v obrambo trgovstva, ko se mu dela očitna krivica, ko se kleveta trgovstvo na način, kakor da bi ves narod trpel od oderutstva trgovstva. Med Srbi se je našel list — Narodna odbrana je to bila, ki je odločno nastopila proti tej gonji in odločno povedala, da trgovec tega ni zaslužil, ker je vedno storil svojo dolžnost do naroda.

A še iz drugega razloga je treba obžalovati, da je ostala ta nelep gonja proti trgovstvu brez odgovora javnosti. Trgovec je član narodne zajednice, in sicer nad vse koristni član, ki je storil za gospodarsko neodvisnost naroda več ko vsak drug stan. Naše denarništvo se ne bi razvilo do sedanje stopnje brez prav vidne in močne podpore trgovstva in tudi največji del industrializacije med

Slovenci je zasluga trgovstva. Narodna zajednica bi se morala vsega tega zavedati in ne bi smela dopustiti, da se blati na nedopusten način stan, ki je vedno storil svojo nacionalno dolžnost. Zlasti pa narodna zajednica ne bi smela trpeti, da se uprizarja naravnost uničevalna gonja proti stanu, brez katerega je napredek, a tudi sam obstoj našega gospodarstva nemogoč. Narodna zajednica je zagre-

šila veliko napako, ko je dopustila brez odgovora nezaslišane napade na trgovstvo.

Ne bodo trgovci odgovarjali milo za drago in ne bodo izvajali konsekvenc proti narodnim društvom in obštoristnim ustanovam zaradi te nezaslišane gonje. Pač pa se bodo branili proti tej gonji in s samoobrambo nastopali proti hujšakcem, ki ščuvajo proti trgovstvu. V tej samoobrambi bodo se-

veda morali gledati tudi na to, kdo jim v njih pravični borbi pomaga, ker je ta samoobramba daleč nes zaradi težkih razmer eksistenčno vprašanje trgovcev. Ta samoobramba je vprašanje obstoja trgovcev, s tem pa tudi odločilne važnosti za vsa številna društva, če jim bodo ohranjeni njih podporniki še v bodoče.

Zato je ta odkrita beseda tako nujno potrebna.

Trgovstvo o aktualnih gospodarskih vprašanjih

Seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj

V torek ob 10. dopoldne je bila v dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj. Seja je bila odlično obiskana ter so se je udeležili:

za združenja:
Brežice: Ivan Vidmar,
Celje-mesto: Josip Jagodič in Anton Razarin,
Celje-srezi: Ludvik Košir,
Črnomelj: Peter Koren,
Dol. Lendava: Jurij Novak,
Kamnik: Anton Stergar,
Kočevje: Franc Huber,
Kranj: Fran Berjak in tajnik Zmago Kožman,
Krško: tajnik Ludvik Falkner,
Laško: Josip Herlah,
Litija: Viktor Müller in Janko Končar,
Ljubljana-mesto: podpredsednik Zveze Anton Verbič, blagajnik Zveze Pavel Fabiani, Zvonimir Lukič in tajnik Lojze Šmuc,
Ljubljana-okolica: Jernej Logar,
Ljutomer: Venčeslav Vilar,
Logatec: Stanko Lenarčič,

Maribor-mesto: podpredsednik Zveze Ferdo Pinter in tajnik Fran Skasa,

Maribor-sreza: Janko Kostajnišek,

Novo mesto: Julij Kobe,
Ormož: Ludvik Kuharič ml.,
Ptuj-mesto: Ivan Snoj,
Ptuj-okolica: Ivan Rašl,
Radovljica: Vinko Savnik in tajnik Josip Hočevar,
Ribnica: Franc Pirkovič,
Slov. Bistrica: Franjo Kac,
Slovenj Gradec: Vinko Rozman,
Slov. Konjice: Martin Šumer,
Sv. Lenart: Leo Rataj in gospa I. Zorko,
Škofja Loka: Franc Žebre,
Za Osrednji lesni odsek: Franjo Škrbec.

Sejo je otvoril predsednik Stane Vidmar, ki je pozdravil vse navzoče delegate, imenoma pa bivšega predsednika trgovskega odseka zbornice Albina Smrkolja, tajnika Zbornice dr. Plessa ter urednika »Trg. lista«, Nato je podal naslednje poročilo:

Poročilo predsednika Staneta Vidmarja

Tovariši! — Komaj sta minila dva meseca po skupščini Zveze v Novem mestu, a že se je položaj za trgovino še poslabšal. Trgovina se zasiplje z uredbami in navodili. Maksimirajo se cene mnogim predmetom, maksimirajo se bruto-zasluge v trgovini na debelo in na drobno. Seznam kontroliranih predmetov iz dneva v dan raste.

Med uredbami, izdanimi v zadnjem času, naj navedem zlasti uredbo o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom, na podlagi katere se je pri nas določila cena krušne moke na din 5, bele moke pa na din 9 za kg v prodaji na drobno, dalje uredbo o kontroli cen na drobno, na podlagi katere se maksimirajo cene in bruto-zasluge za vse predmete, ki spadajo pod uredbo o kontroli cen, uredbo o kaznovanju dejanj, s katerimi se ogroža redna preskrba z živili in ostalim blagom, s katero so dobile upravne oblasti velike pravice glede izrekanja kazni, ter je prišlo že do mnogih prenatrjenih razsodb. Končno naj omenim še uredbo o kontroli zunanje trgovine, ki naj bo začetek prehoda v dirigirano gospodarstvo.

Tovariši! O vseh teh predpisih se bomo danes še temeljito pomenili. Potrebno je pa, da že sedaj ugotovim, da so bili vsi ti predpisi, s katerimi se trgovini povzroča toliko jatev, izdani po-

glavito zaradi tega, da se zajezi neprestano naraščanje draginje. Danes že lahko rečemo, da ti predpisi tega niso in ne bodo dosegli, ker ne zadevajo pravih virov in vzrokov draginje. Smešno je na primer zaradi zajezitve naraščanja cen kontrolirati prodajo moke v trgovini na drobno, poprej pa določiti ceno pšenice tako visoko, da je moka po din 9 — kg. Zaradi temeljno napačne gospodarske politike, ne pa morda zaradi nepoštenih trgovine, rastejo cene in bodo še rasle, če se bo s tako gospodarsko politiko nadaljevalo.

Protidraginjske uredbe same na sebi in njih izvajanje pa vzbujajo v javnosti mnenje, da je trgovec povzročitelj draginje. Bili smo v zadnjem času priče, kako so se silno redki primeri prestopkov posameznih trgovcev izkoristili za ogabno časopisno gonjo proti vsem trgovskemu stanu. Zaradi slabih redkih posameznikov, katere ima pač vsak stan, se z naslodo prikazuje kot tak ves trgovski stan.

Med redkimi časopisi, ki so trgovski stan vzeli v zaščito, moramo poleg našega »Trgovskega lista« omeniti zlasti »Narodno odbrano«, ki izhaja v Beogradu. V članku »Hajka na trgovce« nastopa Narodna odbrana odločno proti blatenju trgovskega stanu. Predsednik Vidmar je tu prečital najbolj značilne odstavke članka, ki

ga je objavil v celoti »Trgovski list« že v prejšnji številki.

Zaradi zgrešene gospodarske politike naraščajoča draginja povzroča vedno nova mezdna gibanja. Določajo se minimalne mezde, določajo se draginjske doklade. To se ponavlja in stopnjuje. Višje mezde in plače zvišujejo zopet cene blagu in tako dalje, da nikakor ne pridemo iz tega začaranega kroga.

Seja Centralnega predstavništva je pravilno poudarila, da je edini izhod iz tega položaja kar najtesnejše sodelovanje državnih oblasti z gospodarstvom in gospodarskimi organizacijami. Danes bomo, tovariši razpravljali, kako gleda slovensko trgovstvo na splošni gospodarski položaj v državi in sklepali, kaj moremo storiti oz. doseči, da se položaj slovenske trgovine v interesu splošnosti popravi.

Seja Centralnega predstavništva

Predsednik Vidmar je nato prešel na 2. točko dnevnega reda: na poročilo o zadnji seji Centralnega predstavništva v Beogradu. Sejo je sklical predsednik Nedeljko Savić zaradi izredno težavnega položaja, v katerega je zašla trgovina v vsej državi. Omenil je nadalje, da je bil s posredovanjem beograjskega župana Jevrema Tomića prirejen sestanek gospodarskih ljudi v Beogradu s predsednikom vlade Cvetkovićem. Na tem sestanku je poročal v imenu trgovcev Nedeljko Savić. Zahvalil se je najprej županu Tomiću za ljubeznivo posredovanje, nato pa je opisal težavni položaj trgovine, ki je v mnogem nastal zaradi napak v naši gospodarski politiki. Omenil je važno vlogo, ki so jo vedno imeli trgovci v naši zgodovini. Tako so bili trgovci tisti, ki so za časa carinske vojne Avstro-Ogrske proti Srbiji odprli za srbske pridelke nove trge skozi Solun v Levanti. Takrat je bilo sodelovanje oblasti s trgovci zelo intenzivno.

Danes je položaj slabši. Zado- stuje, če omenimo, da se je gospodarsko slabotni Grčiji posrečilo dvigniti tečaj svojih bonov od 28 na skoraj 70 din. Nato je predsednik Savić konkretno našteval napake, ki so se pri nas storile. Nato je prosil predsednika vlade v imenu trgovstva, da se čim prej doseže čim večja ekspeditivnost uradov, da se povsod uvedeta red in disciplina, da bi se čim več delalo in proizvajalo in da se v vseh gospodarskih vprašanjih išče sodelovanje z gospodarskimi zastopniki.

Preden zaključim svoje poročilo, naj še omenim, da je Zveza tudi v razdobju po zvezini skupščini živo delovala, da je kar najbolj ščitila interese trgovine. O vseh naših večjih akcijah, kot o obisku zvezinega zastopništva pri g. banu radi ukinitve uredbe o prometu s pšenico in koruzo in pomoči proti pomanjkanju pšenice in koruze v Sloveniji, o naši udeležbi na anketi lede določitve cen moke itd. — ste bili točno obveščeni. Pri- pomnil bi, da je Zveza v teh dveh mesecih razposlala 16 okrožnic, povprečno torej dve tedensko, da je mogla združenja hitro obvestiti o vseh važnih stvareh. O posameznih akcijah bo pa še govora pri drugih točkah dnevnega reda.

Z glasnim odobravanjem je bilo sprejeto poročilo predsednika Staneta Vidmarja.

Nato je govoril predsednik vlade Dragiša Cvetković, ki je zelo pazljivo poslušal izvajanja g. Savića. Odkrito je priznal, da so se storile napake, naglasil pa je tudi težave, ki jih povzroča zunanja situacija. Naše gospodarstvo mora zato kreniti na novo pot, da bo moglo brez nevarnih streslajev premagati sedanje težave. Naglasil je, da posveča vlada vso pažnjo gospodarskim vprašanjem, v zadnjem času pa zlasti aprovizaciji prebivalstva s potrebnimi živili in kurivom. Vlada bo brezobzirno nastopila proti vsem, ki bi hoteli izkoriščati sedanjo stisko na račun malih potrošnikov. Na koncu svojega govora je izjavil, da bodo gospodarski krogi vedno pravou- čno zaslišani o gospodarskih vprašanjih.

Nato je poročal o seji predsednik Ferdo Pinter

Zaradi velike zamude vlaka je prišel na sejo Centralnega predstavništva, ko je podal predsednik Savić že svoje poročilo. Komaj je prišel na sejo, je moral že podati svoje poročilo o stanju trgovine v Sloveniji. Značilno je, da je predsednik Savić po njegovem govoru konstatiral, da je navedel iste težave ko on sam. Tudi iz vseh drugih poročil je bilo razvidno, da tarejo trgovstvo v vsej državi iste težave. Reči pa mora, da so na jugu trgovci še mnogo huje preganjani. Tako je imel neki trgovec 800 kg betonskega železa. K temu je prišel neki duhovnik pravoslavne vere in zahteval 700

kg tega železa. Trgovec mu je dejal, da mu vseh 700 kg ne more dati, ker potem za druge ne bo nič ostalo. Duhovnik ga je ovadil in trgovec je bil obsojen na 14 dni zapora in denarno kazen, vseh 800 kilogramov železa pa mu je bilo zaplenjeno.

Preganjanje trgovcev je zavzelo že tak obseg, da je Zveza trgov. združenj v Beogradu sklenila, da mora biti pri vsakem procesu navzoč zastopnik združenja, da dobi trgovec vsaj nekaj moralne opore.

Poročal je nadalje, da so bili mnogi trgovci obsojeni, ker so racionalizirali potrošnjo, kar se sedaj od trgovcev zahteva. Ali bodo dobili ti trgovci zadoščenje?

obramba pred napadi na trgovski stan

Predsednik Stane Vidmar je poročal, kako se je v zadnjem času začela po nekaterih listih prav gonja proti trgovstvu. Nujno potrebno je, da trgovstvo proti temu nekaj ukrene, da ne bo prepozno. Pri tem je treba, da so trgovci poštredni in odločni. Podpredsednik Pinter je nato prečital znani članek inž. Teržana v »Večerniku«, na katerega je »Trgovski list«² že tudi reagiral. Združeni v Mariboru pa je sklenilo, da bo zaradi tega članka vložilo tudi tožbo, ker le ne gre, da se kleveta trgovstvo, da je saj davce.

Predsednik Vidmar je navedel nato razne ukrepe, ki naj bi se storili v obrambo stanu in poročal je tudi o akciji ljubljanskih trgovcev. Razvila se je živahna

Podpredsednik Pinter je nadalje poročal, da so se na seji konstatirali številni primeri, ko je morala oblast že izdane predpise preklicati.

Iz vseh poročil je bilo nadalje razvidno, da je danes solidarnost trgovcev prav posebno potrebna.

Nato je prečital podpredsednik Pinter resolucijo, ki jo je sprejela seja in ki jo je že objavil v celoti »Trgovski list«. Resolucija je bila izročena na pristojno mesto. Predsednik Savić pa je dobil nalogo, da razloži še posebej trgovskemu ministru težavni položaj trgovine in zahteve trgovstva. (Te dni je bil g. Savić od trgovskega ministra dr. Andresa tudi sprejet.)

Sledila je 3. točka dnevnega reda:

debata, v katero so posegli številni člani, nakar je bilo soglasno sklenjeno: 1. Pri Zvezi se ustanovi obrambni sklad. 2. Vsa združenja naj takoj sklenejo, koliko bodo prispevala za ta sklad. 3. Vsa združenja naj izvedejo takoj veliko nabiralno akcijo med člani za sklad.

Predsedništvo zveze pa se je pooblastilo, da ukrene vse potrebno za obrambo in uporabo sklada.

Vsi delegati so se nato odrekli povrnitvi stroškov ter je tako po zasluzgi in poštrednosti članov glavnega odbora bil obrambni sklad tudi ustanovljen.

Naloga združenj je sedaj, da bo ta sklad močan in da bo obramba trgovskih interesov na višku.

Sledila je

razprava o kontroli cen

Referat je podal tajnik dr. Puštišek. Iz njegovega referata navajamo:

Z uredbo o kontroli cen ter s pripadajočimi odloki trgovskega in socialnega ministristva je uvedena kontrola cen za proizvajalce, trgovce na debelo in uvoznike za 52 predmetov najnujnejše in največje potrošnje. Ta kontrola je v tem, da je treba zaprositi za odobritev vsakega zvišanja cen in prijavljati stanje zaloga.

Z uredbo o kontroli cen na drobno pa je bila kontrola cen razširjena tudi na trgovino na drobno. Kontrola naj bi se izvajala s tem, da bi se za predmete, ki so že kontrolirani po prej omenjeni uredbi o kontroli cen, določile maksimalne cene ali pa maksimalni bruto-zasluzek.

Zveza je takoj zaprosila za razna pojasnila glede obsega kontrole in glede načina vodstva knjig, nadalje glede bruto-zasluzka ter doseglja, da so bili mnogi njeni predlogi upoštevani.

Po objavi odločbe v »Službenih novinah«, s katero je urad za kontrolo cen v Beogradu določil bruto-zasluzek v trgovini na drobno za območje Beograda, je Zveza zahtevala, da se določi višji bruto-zasluzek tudi za detajlno trgovino v dravski banovini. Utemeljevala je zahtevo s tem, da so režijski stroški trgovca v dravski banovini zaradi velikih socialnih davkov večji kot trgovca v Beogradu ali pa vsaj prav tolikšni. V tem smislu je Zveza intervenirala tudi na pristojnih mestih v Beogradu.

Glede kontrolnih knjig je Zveza dosegla sklep Centralnega predstavništva, da se ukinejo. Predsednik Nedeljko Savić je bil pooblaščen, da to zahtevo obrazloži ministru trgovine in industrije, kar je tudi storil.

Na prošnjo referata za kontrolo

Plače trgovskih nameščenecv

O tem predmetu je poročal tajnik dr. Ivko Puštišek naslednje:

Ministrski svet je izdal dne 9. IX. 1940 uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravna-

vanju in rabsodišču z dne 12. XI. 1939, s katero je v čl. 1. odmeril novo osnovno mezdo za pomožno osebo in to po 4 dinarje na delovno uro.

Iz potrebe, da se izda nova banova odredba za minimalne mezde za ne kvalificirane delav-

ce, je bila za 25. september sklicana anketa delodajalcev in delojemalcev. Na zaprosilo Zbornice je Zveza določila v skupino delodajalcev dva zastopnika, in sicer g. Verbiča in g. Lukiča. Delojemalci so predlagali 6 din na uro. Do sporazuma z delodajalci ni prišlo in je banska uprava določila minimalne mezde z odredbo, ki je bila objavljena 1. oktobra v Službenem listu in ki predvideva najvišjo urno mezdo din 5'50.

Z banovo odredbo o minimalnih mezdah za ne kvalificirane delavce je bila temeljito spremenjena tudi odredba za trgovsko in ostalo višje pomožno oseboje zaradi določbe, da mezde kvalificiranega delavstva ne smejo biti nižje od mezd za ne kvalificirano delavstvo. Ker pa namerava banska uprava urediti vprašanje minimalnih mezd za trgovsko in ostalo višje pomožno oseboje s posebno novo odredbo, je za 12. oktober sklicala anketo delodajalskih in delojemalskih organizacij. Anketo je vodil g. Kosi, načelnik banske uprave. Poleg inspektorja dela g. ing. Barage je bilo navzočih 10 zastopnikov delodajalskih organizacij in 10 zastopnikov delojemalskih organizacij. V delodajalski skupini sta bila dva predstavnika Zbornice za TOI, in sicer dr. Ivan Pless in Albin Smrkolj, za Zvezo trgovskih združenj pa podpredsednik Anton Verbič, Zvonimir Lukič iz Ljubljane. Anton Fazarine iz Celja in Saks iz Maribora in 4 zastopniki Zveze industrijev (Zdenko Knez, inž. Pirkmajer, tajnik Kosec).

Delojemalci so v krajši izjavi zahtevali določitev minimalne mezde za trgovske pomočnike na din 1500, za ostale zasebne nameščenice pa na din 1600 mesečno.

Zastopniki delodajalskih organizacij so nato podali izjavo, katero je sestavila podpisana Zveza in ki jo objavljamo na drugem mestu.

Po prečitani izjavi delodajalcev je prišlo do daljše debate. Najprej je tajnik Delavske zbor-

da opozoril včlanjena združenja, naj ta priporoče svojim članom zvišanje plač, da si bodo mogli nameščenici pravočasno in po znosnih cenah nabaviti najnujnejše življenjske potrebščine. Zveza je prošnji Zveze pomočniških zborov rada ustregla. Prejela je že odgovore mnogih združenj, ki so o tej stvari sklepali. Zvezo pomočniških zborov smo o naši dobri volji obvestili, obenem jo pa opozorili, da v interesu pomočnikov samih nastopi proti eventualno previsokim zahtevam po minimalnih mezdah.

Vse osrednje delodajalske organizacije so nadalje prejele predlog 5 osrednjih nameščenjskih organizacij za zvišanje plač. Predlagajo, da naj se vsem nameščenecem brez razlike in z veljavnostjo 1. oktobra tega leta zvišajo dotedanje plače tako, da se prizna pri plačah do 2500 din 40% povišek,

do 3500 din 30% povišek, do 4500 din 20% povišek in pri plačah nad 4500 din 10% povišek. Dalje predlagajo, da delodajalci s 15. oktobrom t. l. izplačajo vsem nameščenecem brez razlike eno mesečno plačo, da se morejo nameščenici sedaj tik pred zimo preskrbeti z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Nameščenjske organizacije so prosile odgovor do 10. oktobra t. l. Zveza je odgovorila, da bo o njih predlogih sklepala današnja seja glavnega odbora. Razen tega je bil sestanek vseh delodajalskih organizacij pri Zvezi industrijev.

Sledila je debata, v kateri se je konstatiralo, da je zlasti prenizko določena vrednost ekvivalenta za hrano in stanovanje. Predsedništvo Zveze se je pooblastilo, da stopi v pogajanja s Pomočniškim zborom glede zvišanja plač.

Za ustanovitev skupnega gospodarskega odbora

Predsednik Stane Vidmar je nato poročal o akciji Zveze za ustanovitev gospodarskega odbora.

Zveza je za izvedbo sklepa skupščine, naj da pobudo za ustanovitev skupnega gospodarskega odbora za Slovenijo, razposlala gospodarskim organizacijam in ustanovam ta le dopis:

»Skupščina podpisane Zveze, ki je bila dne 15. avgusta t. l. v Novem mestu, je na predlog združenja trgovcev za Maribor mesto soglasno sklenila, naj da Zveza pobudo za ustanovitev skupnega gospodarskega odbora za Slovenijo.

Potrebo ustanovitve takega skupnega gospodarskega odbora je skupščina utemeljila takole:

Preskrba Slovenije z živili in surovinami je vsak dan bolj ogrožena. Ze drugi mesec je v Sloveniji velikansko pomanjkanje koruze; temu se je sedaj pridružilo še pomanjkanje pšenice in pšenične moke. Primanjkuje tudi mnogo drugih živil (olja, riža, sladkorja itd.) Mnogim industrijam je zmanjkalo surovin, tako da so nekatere že deloma ali popolnoma ustavile obratovanje. V kolikor je oskrba z živili in surovinami še mogoča, pa preli nevarnost, da jih bomo vedno dražje plačevali. Poraja se vprašanje tisočev brezposelnih.

Razvoj ureditve naše zunanje in notranje trgovine se giblje v smeri, da se vse centralizira v Beogradu in Zagrebu. Z uvedbo napovedanega diriganega gospodarstva se bo ta razvoj še pospešil. Popolnoma verjetno je, da bo Slovenija ob taki napredujoči centralizaciji zapostavljena tako pri izdajanju uvoznih dovoljenj, ki bodo predpisana za uvoz vsakega blaga, pri določitvi uvoznih kontingentov in kakovosti blaga, kot tudi pri določitvi izvoznih kontingentov. Ze sedaj je Slovenija prikrajšana pri izvozu vina, sadja in živine. Ker je treba računati z monopolnim nakupom blaga po drugih državah, bodo cene za izvozeno blago slabe, zlasti še pri znanem pomanjkanju razumevanja naših izvoznikov za skupen nastop.

Vse to bo rodilo hude posledice za naše gospodarstvo. Ustavitve obratov zaradi pomanjkanja surovin bo povzročila veliko brezposelnost med delavci in nameščenici in bati se je, da drugod ne bodo dobili namestitve. Nedogledne posledice lahko izzove tudi pomanjkanje hrane oziroma neznosna draginja. Slovenija že dolgo vrsto let trpi zaradi visokih cen pšenice, ki se vzdržujejo v korist žitornih pokrajin. Cene pšenice in pšeničnim izdelkom sedaj še celo ne prestopajo rastejo.

V banovini Hrvatski se je ustanovila Pooblaščenca gospodarska delniška družba (Pogod), ki bo v Hrvatski nadomestila Prizad. Usta-

novitev takšne družbe za Slovenijo bi bila v izogib popolne odvisnosti Slovenije od Prizada nujna.

O ureditvi preskrbe Slovenije s prehrano in surovinami in o drugih gospodarskih vprašanjih, zlasti v zvezi z napovedanim diriganim gospodarstvom, bi moral sklepati skupen gospodarski odbor, v katerem bi bile zastopane vse gospodarske organizacije, in s katerim bi najže morala sodelovati banska uprava naše banovine.

Podpisana Zveza vas prosi, da se izjavite, če se strinjate s tem, da je ustanovitev takega skupnega gospodarskega odbora za Slovenijo potrebna in nujna. V primeru da se s tem strinjate, Vas Zveza prosi, da ji sporočite imena dveh ali več svojih članov, katere bo Zveza nato povabila na pripravljani sestanek za ustanovitev odbora.

Zveza je zaenkrat pozvala tele gospodarske ustanove in organizacije, da se o ustanovitvi skupnega gospodarskega odbora izjavijo: Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Kmetijsko zbornico za dravsko banovino, Delavsko zbornico za Slovenijo, Zvezo industrijev za dravsko banovino, Društvo industrijev in veletrgovcev, Zvezo obrtnih društev, Zvezo slovenskih obrtnikov, Društvo jugoslovenskih obrtnikov, Zvezo slovenskih zadrug, Zadržno zvezo, Zvezo gospodarskih zadrug, Narodno strokovno zvezo, Jugoslovansko strokovno zvezo, Zvezo društev privatnih nameščenecv, Društvo združenih trgovskih in zasebnih nameščenecv in ljubljansko borzo za blago in vrednote.

Predsednik Vidmar je nato poročal, da je dobila Zveza od vseh organizacij — razen ene — odgovor na svoj dopis. Vse organizacije se načelno izrekajo za ustanovitev skupnega gospodarskega odbora, vendar pa nekatere s pridržkom, da se mora za tak odbor izjaviti tudi banska uprava, ker da sicer odbor ne bi mogel uspešno delovati. Zveza bo sedaj povabila delegate teh organizacij na sestanek, na katerem naj se določi program odbora, njegove organizacije in določi sporazumno njegove naloge. Poročilo predsednika Vidmarja je glavni odbor odobril.

Nato je poročal tajnik dr. Puštišek o uredbi o kontroli zunanje trgovine. Navedel je glavne določbe uredbe ter poročal o izjavi dr. Bičanića, direktorja direkcije za zunanjo trgovino o tej uredbi. Glavno vprašanje je sedaj, kako se bodo organizirale zajednice v smislu te uredbe. Kakor dokazuje prve ustanovitve, ne bodo te zajednice organizirane enako, temveč tako, kakor bo najbolj ustrezalo posameznim strokam.

Vaš konkurent

prodaja
z uspehom
zobna krema
CIMEAN

nice g. Tavčar odgovarjal na posamezne odstavke delodajalske izjave. Zlasti je trdil, da trgovci mnogo zaslužijo na zalozah, da zaradi majhnega števila odpovedi, ki groze nameščenecem zaradi višjih minimalnih mezd, ne smejo trpeti vsi ostali nameščenici, da so stroški za preživljanje nameščenca na deželi ali v mestu isti ter da zato ne gre delati krajevnih razlik pri določanju minimalne mezde, da dajatev stanovanja in hrane ni nikaka posebna ugodnost za pomočnike, marveč naj se ga rajiš pošteno plača itd.

Zastopniki delodajalcev so na ta izvajanja zelo stvarno odgovarjali ter so njih izvajanja napravila globok vtis.

Ker ni prišlo na anketo do soglasja bo torej izdala odredbo o minimalnih mezdah za trgovsko in ostalo višje pomožno oseboje banska uprava po svoji uvidevnosti (kar se je med tem tudi zgodilo).

Zveza je dalje prejela prošnjo Zveze pomočniških zborov,

Pri slučajnostih

so člani glavnega odbora sprožili celo vrsto aktualnih vprašanj. Opozarjali so, da znova primanjkuje kroške soli. Številne so bile pritožbe, ker se trgovcem zaračunavajo solne vrečice po 6 in 12 din, sami pa teh vrečic ne smejo zaračunati. S tem je vsak zaslužek pri soli izključen.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje o volitvah v Zbornico za TOI, na katero pa ni bil mogoč noben

pozitiven odgovor. Mnogo koristnih predlogov je bilo navedenih tudi zaradi aprovizacije prebivalstva. Soglasno se je poudarjalo, da se more aprovizacija ugodno rešiti le s sodelovanjem trgovstva, ki je za sodelovanje tudi v polnem obsegu pripravljeno.

S posebnim odobravanjem je bil sprejet predlog, da se mora dati trgovstvu večje zastopstvo v upravi Pokojninskega zavoda. S pokojninskim zavarovanjem trgovskih pomočnikov je dobil Pokojninski

zavod več tisoč novih zavarovancev in zato morajo tudi ti dobiti svoje zastopstvo v upravi. Predsedništvo Zveze se pooblašča, da stori v ta namen potrebne korake.

Dnevni red se je bil s tem izčrpan, nakar je predsednik Stane Vidmar s kratkim bodrilnim in temperamentnim govorom pozval vse, da ne klonejo z duhom, da se vrnejo domov z novim pogumom in novo voljo za pravice slovenskega trgovstva in slovenskega gospodarstva.

Anketa o plačah zasebnih nameščencev

Stališče trgovstva

Na anketi o določitvi minimalnih mezd za trgovske pomočnike, ki je bila 13. oktobra na banski upravi in o kateri smo že na kratko poročali, deloma pa o njej govori tudi današnje poročilo o seji glavnega odbora Zveze trg. združenj, je prečital v imenu trgovcev bivši predsednik zborniškega trgovskega odseka Albin Smerkolj daljšo izjavo. V tej uvodu naglašja, da se predlogi delodajalskih organizacij niso upoštevali v odredbi z dne 30. januarja 1940, glede višine minimalnih plač. Dne 1. oktobra je bila nato uveljavljena banova odredba o minimalnih mezdah za ne kvalificirane delavce ter je bila z njo spremenjena tudi odredba o minimalnih mezdah za trgovske pomočnike. O tej temeljni spremembi niso bile delodajalske organizacije niti zaslišane.

Nato je navedel Albin Smerkolj v izjavi določbe te odredbe (ki jo je »Trg. list« že objavil) in s katero se določajo za nameščence v obratih strok pod a) plače po 1100—1375, oz. 1000—1250, in za nameščence pod 18 let z 850 do 1062'50 oz. 750—937'50, za nameščence v obratih strok pod b) po 950—1187'50 oz. 900—1125, v starosti pod 18 let po 750—937'50, oz. 700—875 din, v stroki pod c) pa od 800—1000, oz. 750—937'50, za nameščence pod 18 let pa na 600 do 750 din, oz. 600—750 din.

Nato je nadaljeval:

To je vsekakor znatno zvišanje minimalne plače. Upoštevati je treba, da v skupini c) trgovskega osebja sploh ni, ker spada to v skupino b) ter da v skupini c) skoro ni višjega pomožnega osebja. Ker je v trgovini uveden 10urni

delavnik, znašajo minimalne plače za trgovske pomočnike in ostale trgovske nameščence že po tej odredbi din 1187'50 v krajih z nad 5000 prebivalci, a din 1125 mesečno v krajih s pod 5000 prebivalci. Povišek znaša torej za trgovskega pomočnika v prvem primeru din 287'50, v drugem primeru pa din 225 mesečno.

Ze prvotna odredba o minimalnih mezdah za trgovsko pomožno osebje je povzročila odpust večjega števila pomočnikov. Mnogo šibkejših delodajalcev pa se je še vedno oklepalo nade, da bo minimalna mezda znižana ali pa da bo vsaj vrednost ekvivalenta dajatve za hrano in stanovanje zvišana, ter svojih nameščencev kljub težavnemu položaju ni odpovedalo. Odredba o minimalnih mezdah za ne kvalificirane delavce pa je že povzročila nove odpovedi med trgovskim pomožnim osebjem ter so delodajalske organizacije o tem že prejtele poročila včlanjenih združenj.

Preden razložimo gornje dejstvo je potrebno poudariti, da je slovensko trgovstvo po svojih združenjih že meseca septembra 1. samo dalo pobudo za zvišanje plač trgovskih pomočnikov in da je slovensko trgovstvo na anketi 5. decembra ob prilagoditvi zaslužkov delavcev oz. nameščencev draginji takoj soglašalo, da se določijo minimalne mezde tudi za trgovske pomočnike in zasebne nameščence v dravski banovini. Usvojilo je tudi pobudo Zveze pomožniških zborov, da prostovoljno zviša plače svojim nameščencem. Gre pa za to, da se plače zvišajo za toli, kolikor more trgovina v sedanjih časih še prenesti.

Zakaj trgovina ne prenese višjih mezd

V dravski banovini je približno 10.000 trgovcev, ki zaposlujejo 4000 pomočnikov. Precej je trgovcev, ki imajo po več pomočnikov. Že to razmerje kaže, da večina trgovcev le životari, ker zasluži tako malo, da ne more imeti niti enega nameščencea.

Zakaj so razmere v trgovini takšne? Zaradi tega, ker trgovce dandanes čedalje bolj izgublja na prometu in na zaslužku. Evo razlogov:

1. Privilegiji konsumov:

Z mnogimi konsumi, taksnimi in prevoznimi privilegiji oblagodarjene adruge lahko prodajajo blago po kar najnižji ceni. Trgovec mora iz konkurenčnih in eksistenčnih razlogov prodajati po isti ceni, zaslužek pa zato seveda zadostuje kvečjemu za kritje najpreprostejših režijskih stroškov.

Krošnjarstvo

škodi zlasti podeželski trgovini, ukrepi oblasti proti krošnjarstvu ne pomagajo. Znano je, da se krošnjari ob vsakem času, z vsakim blagom in povsod. Krošnjarstvo z manufakturnim blagom je skoraj uničilo podeželsko trgovino v tej stroki. Trgovec po deželi prodaja le še podloge za obleke,

ki jih dobavi krošnjar. Krošnjari so celo organizirani, imajo skupna skladišča po večjih mestih ter razvažajo blago z avtomobili.

Drugi razlogi

Dviganje cen na eni strani, na drugi pa pomanjkanje blaga zmanjšuje promet v trgovini. Zmotno je naziranje, da dosega trgovski obrati zaradi večjega povpraševanja po blagu tudi večji promet. Večji promet je le v času, ko ima trgovec zalogo. Ko pa to razproda in čaka novega blaga, ki ga ne more dobiti, ni prometa. Splošno znano je, kako veliko je bilo in je pomanjkanje raznih vrst blaga. Najlepši dokaz, da se promet v trgovini ni dvignil, so dobavne knjižice odjemalcev, iz katerih je razvidno, da je denarni znesek v mesecih draginje skoro enak zneskom v prejšnjih mesecih, le količine nabavljenega blaga so se zmanjšale. Ni se dvignil niti promet v blagu, niti v denarju.

Promet se krči tudi zaradi prevzemanja raznih trgovskih poslov po oblasteh. Tako je banovina oskrbela občine s pšenico in moko, mestne občine so nabavile razne količine življenjskih potrebščin. V najkrajšem času se bodo uvedle občinske aprovizacije za

vsa večja mesta in ustanovljeni bodo industrijski konsumi pri vseh podjetjih, ki zaposlujejo najmanj 30 delavcev. Zastavlja se vprašanje, komu bo trgovec še sploh prodajal, s tem v zvezi pa tudi vprašanje, s čim bo plačeval svojega nameščencea.

Zmanjševanju prometa in odvzemanju ter prevzemanju trgovčevega delokroga se pridružuje zmanjševanje zaslužka. Uredba o kontroli cen in uredba o kontroli cen na drobno sta razširjeni na 52 predmetov, katerih konsum je največji in najpotrebnejši. Za vse te predmete je maksimiran bruto-zaslužek v najmanjši meri, večinoma pod splošnim bruto-zaslužkom, ki je potreben, da se pokrijejo letni režijski stroški. Zlasti nizek odstotek bruto zaslužka je odobren za živilsko stroko. Z znižanjem cen monopolskih predmetov soli in petroleja, se je znižal tudi zaslužek trgovca.

Kreditne razmere v trgovini so se zaradi zahteve takojšnjega plačila dobav in takojšnjega vračila starih terjatev obupno poslabšale. Trgovec mora nabavljati nove zaloge blaga po vedno višjih cenah. Zaradi zmanjšanja bruto-zaslužka in zaradi pomanjkanja kredita more nabavljati čedalje manjše količine blaga. Trgovina izgublja na kapitalu.

Davčna reforma je prinesla veliko zvišanje davkov in taks. Odmera pridobnine je bila v mnogih primerih za 100 do 200% višja kot v lanskem letu in to prav pri podjetjih, ki zaposlujejo največ nameščencev. V Ljubljani se je odmera pridobnine za trgovino zvišala povprečno za 30, splošna davčna obremenitev pa za približno 50%.

Hudo je občutila trgovina tudi vpoklice na orožne vaje. Utrpele so škodo trgovine, katerih lastniki so bili po več mesecev na orožnih vajah, težka obremenitev je bila za delodajalce plačevanje nameščencev na orožnih vajah.

Z uvedbo obveznega pokojninskega zavarovanja trgovskih pomočnikov pri Pokojninskem zavodu, za kar se je sicer prvenstveno borilo slovensko trgovstvo, so se zvišale tudi dajatve trgovine.

To so razlogi, da naša trgovina le životari in da v veliki večini ne prenese večjih minimalnih plač. Na eni strani neprestano zviševanje dajatev, na drugi strani pa odvzemanje možnosti zaslužka. To bo nujno dovedlo do propasti trgovine.

Posebno težaven položaj podeželskega trgovca

Opozoriti je še, da je vsekakor potrebno ločiti minimalne plače za kraje pod 5000 prebivalcev in za kraje nad 5000 prebivalcev. Pogoji za podeželsko trgovino so tako zelo različni od pogojev za mestno trgovino. Podeželski trgovec mnogo hujše občuti težave, ki mu jih povzročajo zadruge in krošnjari. Tako zadrug kot krošnjarjev je na podeželju relativno več kot v večjih krajih. Tudi boj za obstanek je zaradi omejenega števila odjemalcev mnogo hujši.

Narod ima siguren občutek za vse ono, kar je zdravilno. Ni le slučajno, da se ravno pri nas popije toliko bele kave. Naše gospodinje jo vedó mojstrsko pripraviti. Naravno, s »Kolinsko« to vedno dobro uspe.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

Podeželski trgovec prodaja le predmete za najbolj nujne potrebe, zlasti monopolske predmete, pri katerih je zaslužek kar najmanjši, sedaj večinoma maksimiran. Luksuznih predmetov, pri katerih je zaslužek večji, podeželski trgovec ne prodaja. Te kupujejo deželani, v kolikor to morejo, v mestu.

Tudi izobrazba trgovskih pomočnikov na podeželju je slabša od onih v mestu. Trgovski pomočniki na podeželju so končali večinoma le osnovno šolo. Zaradi pomanjkanja trgovskih nadaljevalnih šol in tečajev ter zaradi omejene skromne prakse v podeželski trgovini, je seveda raven pomočnikov na podeželju zelo nizka. Po svoji izobrazbi bi le težko dobili službo v mestu.

Na podeželju so pomočniki večinoma na hrani in na stanovanju pri gospodarju. Jedo z njim pri isti mizi; razen zajtrka, kosila in večerje, imajo redoma tudi dopoldansko in popoldansko južino. Tudi vso drugo oskrbo imajo v hiši, kot da bi bili družinski člani. Ogromen del prejšnja cen življenjskih potrebščin zaradi draginje odpade torej v tem primeru na delodajalca, ne pa na delojemalca.

Ekvivalent za hrano in stanovanje v znesku din 300 (240 + 60) po odredbi z dne 30. jan. kot ekvivalent din 420.— (360 + 60) po odredbi z dne 28. septembra sta nerazumljiva. Vrednost tega ekvivalenta znaša danes vsaj 650 dinarjev. Ze zaradi izenačenja z ekvivalentom v tabeli, predpisani z rešitvijo bana dravske banovine z dne 6. junija leta 1934, IV No. 11256/1 za pokojninsko zavarovanje, bi se moral pri plači določiti ekvivalent vsaj na višino ekvivalenta pod III tabele, ki velja tudi za najmanjše kraje in znaša letno din 6542'50, mesečno torej din 545'20.

Glede trgovine v mestih je poleg splošnih razlogov za slabo stanje omeniti še, da so njeni glavni odjemalci uradniki. Zaradi skrajno slabih plač je taka seveda tudi njih kupna moč. Zastopniki delodajalskih organizacij smatrajo, da je treba malo prej kot za trgovske pomočnike in ostalo višje pomožno osebje urediti vprašanje zvišanja plač banovinskemu in državnemu uradništvu, katerega začetne plače ne dosegajo niti minimalnih mezd za ne kvalificirane delavce, čeprav so to ljudje s polno srednješolsko ali fakultetno izobrazbo. Še danes so večletni dnevničarji, ki prejemajo po 750 dinarjev mesečno.

Zastopniki delodajalskih organizacij izjavljajo, da je skrajna meja za minimalne mezde za trgovske pomočnike in ostalo višje po-

možno osebje sedanja mezda določena z odredbo o minimalnih mezdah za ne kvalificirane delavce. S to mezdo je skromen eksistenčni minimum za mlade začetnike, za katere prvenstveno prihaja v poštev minimalna plača, zagotovljen. Ze ta mezda je in še bo povzročila delne odpovedi nameščencem. Zvišanje te mezde pa bi povzročilo do 80%ni odpust trgovskih nameščencev na podeželju. Da so te navedbe točne, predlagajo zastopniki delodajalskih organizacij, da naj se kr. banska uprava prepriča z zaslišanjem pomožniških zborov pri posameznih trgovskih združenjih. Zastopnikom delodajalskih organizacij se zdi, da centralne delodajalske organizacije o stanju nameščenstva na deželi niso dovolj poučene.

Zal ne bi prišlo samo do odpovedi, marveč bi zvišanje minimalne mezde tudi še drugače slabo in nesocialno vplivalo. Kdor bi namreč lahko plačal te mezde, bi mesto mlajšega pomočnika vzel starejšega — izkušenejšega, mesto pomočnice pomočnika, mesto slabše moči boljše moč. Najhuje bo pa prizadet trgovski naraštaj, ko po končani učni dobi ne bo našel namestitve. Prav isti razlogi veljajo za zasebne nameščence.

Mnoge teh posledic so že nastopile pri sedanji mezdi in zato je za pomožno osebje škodljiva odredba o praktikantih, katerim je dovoljena le 3mesečna pripravljalna doba. Pri sedanjih mezdah praktikant s 3mesečno prakso ne more dobiti službenega mesta. Potrebno je, da se podaljša doba za praktikanta najmanj na 1 leto, za banke in zavarovalnice pa na 2 leti, ter da se določi posebna nagrada za njih delo, ker za mezdo ne kvalificiranih delavcev ne bo nihče sprejel praktikantov.

Zastopniki delodajalskih organizacij smatrajo, da je v interesu delojemalcev, da je minimalna mezda tako visoka, da jo bodo delodajalci dejansko tudi lahko plačali. To je tudi v interesu kralj. banske uprave, na katero bi sicer padla skrb za brezposelne zaradi previsokih minimalnih mezd. Zastopniki delodajalskih organizacij predlagajo, da anketa v celoti osvoji njih predloge.

Nemška korespondentka

za popoldanske ure, celotendensko ali samo nekatere dni ali ure, samostojna, eventuelno tudi za druga pisarniška dela. Ponudbe pod značko »Perfektna v nemščini«.

Politične vesti

Kralj Boris je sprejel v daljši avdienci angleškega poslanika. Iz Berlina se odločno demantirajo vse vesti, da bi bila nemška vojska na Bolgarskem.

Bolgarski kmet, minister Bagrija-nov, ki ima tudi politična pooblastila svoje vlade, je bil sprejet od Mussolinija.

Iz Italije se demantira vest, da bi italijanski poslanik v Atenah naročil italijanskim državljanom, naj zapuste Grčijo.

Londonska vlada je ukinila normalne trgovinske odnose z Romunijo. Angleškemu poslaniku v Bukarešti je londonska vlada prepuščala, da sam odloči, če pretrga diplomatske odnose z Romunijo ali pa še ostane v Bukarešti. Prvi kontingent angleških beguncev iz Romunije je že prišel v Carigrad.

Reuter poroča iz Bukarešte, da so sovjetske čete prešle donavski rokav Kilijski in prišle do Suline na ustju srednjega rokava, da pa hočejo priti tudi do južnega rokava, da bi kontrolirali vse ustje Donave. Sovjeti so nadalje okreplili svojo donavsko flotilo in imajo tu že 12 monitorjev. V mestu Reni da so postavili sovjetske težke baterije. Ob romunski meji imajo sovjeti 20 divizij, kar sami priznavajo, vendar pa dostavljajo, da so te divizije zbrane samo zaradi manevrov. Romuni demantirajo vesti, da bi sovjetske čete prekoračile kje romunsko mejo.

V svetovnem časopisu se zlasti razpravlja o stališču sovjetske Rusije k zadnjim dogodkom v Romuniji. Iz sovjetskih uradnih krogov ni mogoče nič pozitivnega dognati. V Moskvi samo stereotipno ponavljajo, da bo Sovjetska unija ostala nevtralna. Po poročilu ameriških dopisnikov v Moskvi pa se v vodilnih sovjetskih krogih tudi naglašajo, da Sovjetska Rusija razen Turčiji ne bi mogla dovoliti niti eni drugi sili, da kontrolira Dardanele in Bospor.

Nemški moskovski veleposlanik v. Schulenburg je po večtedenskem bivanju v Berlinu zopet odpotoval v Moskvo. Z njim je odpotoval tudi strokovnjak za gospodarska vprašanja Schnurre, ki je vodil že več gospodarskih pogajanj z Rusijo.

Nemški listi pišejo z ozirom na demanti agencije Tass, da Sovjetska Rusija ni bila predhodno obveščena o nemški akciji v Romuniji, da si Angleži zamažijo prizadevanja, da bi skalili odnose med državami osi in Sovjetsko Rusijo. Nadalje pravijo nemški listi, da je bila Sovjetska Rusija obveščena o nemški akciji.

Iz Tokija napovedujejo, da bo Stalin sklical v začetku novembra konferenco Sovjetske unije, Nemčije in Italije in da bo na tej konferenci razložil načrt svoje politike z ozirom na sedanji mednarodni položaj. Japonski listi napovedujejo nadalje, da bo nenapadalni pakt med Japonsko in Sovjetsko Rusijo kmalu sklenjen. Nadalje pišejo japonski listi, da je upanje, da bo Sovjetska unija ustavila svojo pomoč Kitajski. Vse te vesti pa ni treba sprejeti stodo-odstotno.

Sovjetski veleposlanik Umanski v Washingtonu ima po poročilu Associated Press skoraj vsak dan razgovore z ameriškim podtajnikom za zunanje zadeve Sumnerjem Wellesom in drugimi vodilnimi osebnostmi ameriškega zunanjega ministrstva. O vseh temeljnih vprašanjih, ki zanimajo Združene države in Sovjetsko Rusijo, je bil že dosežen načelni sporazum, da bo začel sedaj Umanski že podrobnejše razgovore.

Turški poslanik v Washingtonu je obiskal drž. podtajnika Sumnerja Wellesa.

Ministrski predsednik Churchill je izjavil v spodnji zbornici, da se ni prišel čas, da bi se moglo govoriti o podrobnosti o vojnih ciljih. Izjavil je nadalje, da se Anglija boji danes za življenje. Angleška sposobnost za življenje se danes vse bolj priznava in ko se bo naš položaj na svetu še bolj pobiljšal, bo prišel čas, da razmišljamo o tem, kaj bo potem, ko bomo izvojevali zmago. Danes pa je zelo nevarno govoriti o tem, ker je mogoče, da bo naše naziranje v trenutku zmagalo drugo ko danes.

V sredo se je začela v Združenih državah Sev. Amerike registracija 16 milijonov ameriških rekrutov. Predsednik Roosevelt je imel zato po radiu govor, v katerem je naglašal, da je dan registracije zgodovinskega pomena in manifestacija enotnosti ameriškega naroda. Ta dan pomeni, da smo pripravljeno braniti mir, ki je bil od svobodnih moči zgrajen za svobodno življenje. Dolžnost, ki nam jo nalaga današnji dan, nam je bila vsiljena od zunaj od onih, ki s svojo totalno vojno ogrožajo ves svet. Po Rooseveltu je govoril po radiu njegov protikandidat Willkie, ki je

prav tako naglašal, da je registracija potrebna za obrambo svobode. Čim močnejša bo Amerika, tem lažja bo za njo bodočnost.

Namesto 16 in pol milijona vojnih obveznikov se je v Združenih državah Sev. Amerike javilo 17 milijonov, ker so se prijavili tudi nekateri nad 35 let stari državljani.

Predsednik Roosevelt je naročil vojnemu in mornariškemu ministru, da prouči vprašanje vojne materiala, ki je bil že prodan v tujino, a še ne izročen. Med drugim gre za 250 letal, naročenih za Švedsko in 10 letal za Siam. Kakor poroča londonski radio, je že sklenjeno, da dobi polovico švedskih letal Kanada.

Angleški veleposlanik v Washingtonu lord Lothian je odpotoval v Anglijo, kjer pa bo ostal le zelo kratek čas.

Nemci poročajo, da so v sredo ponoči dosegli nemški bombni napad na Anglijo in zlasti na London svoj višek. Z bombami je bilo napadenih 56 londonskih okrajev. Napadalo je okoli tisoč nemških letal. Na London so vrгла letala nad 1 milijon kg bomb. Napade je osebno vodil letalski maršal Kesselring.

Angleži pa poročajo, da so angleška letala bombardirala Berlin in da je bil to eden največjih napadov na Berlin. Poleg tega so bombardirala angleška letala vojaške objekte in industrijske naprave v številnih drugih nemških mestih in pristaniščih ob Kanalu. Angleška poročila priznavajo veliko škodo, ki so jo povzročila nemška letala nad Londonom. Bilo je mnogo smrtnih žrtev, ker je bilo zadetih od bomb tudi več zaklonišč, v katerih je bilo mnogo ljudi. V sredo pa je bil bolj miren dan in London je bil do noči brez napada.

Angleška spodnja zbornica je dovolila nov izredni kredit ene milijarde funtov za nadaljevanje vojne.

Angleški vojni minister Eden je prišel v Egipt, kjer je imel važne razgovore z vrhovnim angleškim poveljnikom v Egiptu. Eden je bil sprejet tudi od egiptskega kralja. Egiptsko časopisje njegov prihod pozdravlja.

Italijanska ofenziva proti Egiptu se bo začela v kratkem, kakor se zatrjuje iz Italije.

Italijanski listi pišejo o stališču Francije ter pravijo, da se vlada v Vichyju zelo moti, če misli, da bo

z »revolucijo od zgoraj« rešila to, kar je izgubila z vojno. Ko bo Francija plačala to, kar bo morala plačati, si bo mogla svobodno izbrati režim, ki ji je po volji.

Serrano Suñer, dosedanjí notranji minister Španije, je postal zunanji minister. V Berlinu vidijo v tem dokaz, da se bo Španija priključila državam osi.

Ljudski komisar za vojsko maršal Timošenko je izdal nove disciplinarne predpise za vojsko. Z njimi se disciplina v vojski zelo poostrejuje ter se pravice vojaških staršin znatno povečujejo.

Danes v petek o polnoči so začeli odhajati transporti za kitajsko vojsko po birmanski cesti. 5000 kitajskih kuljev je bilo pripravljenih za te transporte. Že prvi dan bo poslano Cankajskovi vojski 100 tisoč ton vojnega materiala. Pripravljenih pa je še en milijon ton blaga. Japonci napovedujejo, da bodo takoj bombardirali kitajski del ceste.

Po sovjetskih informacijah so Kitajci po osvojitvi mesta Matang zavzeli tudi vse višine okoli mesta. Kitajska ofenziva je še nadalje uspešna.

Kitajci poročajo, da so preprečili japonski poskus obkolitve 20 kitajskih divizij.

Seja Osrednjega lesnega odseka

pri Zvezi trg. združenj dravske banovine v Ljubljani bo v četrtek 24. oktobra 1940. ob 10. uri dop. v Ljubljani, Trg. dom. Gregorčičeva ulica 27.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika o tekočih zadevah.
3. Poročilo o sestanku izvoznikov celuloznega lesa.
4. Poročilo o seji lesnega gospodarstva v Beogradu in razprava o nameravani organizaciji izvoznikov lesa.
5. Slučajnosti.

Zaradi izredne važnosti dnevnega reda, zlasti zaradi sklepanja o določitvi pojma izvoznika lesa, naj se vsaka sekcija oz. združenje udeleži seje z več člni.

Predsednik: Franjo Škrbec s. r.
Tajnik: dr. Ivko Pustišek s. r.

2. Ravno tako more pristojna upravna oblast druge stopnje na predlog direkcije za prehrano imenovati na stroške podjetja komisarje pri zasebnih gospodarskih podjetjih, ki v nasprotju s členom 9. te uredbe ne bi v določenem roku ustanovila potrošniške zadruge za svoje delavce in nameščence ali če ne bi pravilno izvrševala naložene jim naloge. Naloga komisarja je, da ustanovi potrošniško zajednico podjetja in vodi njeno poslovanje zavoljo oskrbe delavcev in nameščencev podjetja s hrano in živili.

Čl. 13.

Občinski aprovizacijski uradi ter potrošniške zajednice pri gospodarskih podjetjih smejo odkloniti prodajo živil, ki so jih nabavile, onim kupcem, za katere se ugotovi, da so nakupljena živila prodajali naprej z namenom špekulacije.

Čl. 14.

Po prenehanju poslovanja občinskega aprovizacijskega urada oz. potrošniške zajednice pri gospodarskem podjetju prevzame občina oz. podjetje pri njem obstoječo potrošniško zadruge ter izroči ostanek rezervnega fonda krajevni organizaciji, ki skrbi za oskrbovanje revežev in nezaposlenih delavcev.

Čl. 15.

Pooblašča se minister za trgovino in industrijo, da v sporazumu z ministrom za notranje zadeve ter kmetijskim ministrom predpiše podrobnejša določila za izvrševanje te uredbe.

Čl. 16.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem njene objave v »Službenih novinah«.

Bilo bi res lepo, če bi se moglo težko aprovizacijsko vprašanje rešiti na tako enostaven način. Kajti mnoga podjetja ne bodo mogla vzdržati tega novega bremena, poleg tega pa je še veliko vprašanje, če bodo te majhne potrošniške zajednice tudi mogle uspešno opravljati svoje funkcije. Se mnogo bi se moglo reči o tem načrtu, mislimo pa, da bodo o tem sprejela itak prizadeta podjetja, a tudi prizadeti nameščenci in delavci, ker po uredbi nikakor ni gotovo, da bi v novih konsumih dobili živila v večji meri in ceneje ko v trgovinah.

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Nove minimalne mezde za trgovske pomočnike

Člen 3.

Minimalna mezda znaša za trgovske pomočnike din 1.150[—] mesečne plače, za ostalo pomožno osebje iz čl. 2., odst. (1), pa din 1.300[—] mesečne plače.

Člen 4.

Če opravlja pomožno osebje iz člena 2., odst. (1), te odredbe službo preko zakonitega delovnega časa, se minimalna mezda zviša sorazmerno s številom opravljenih nadur in za 50%ni pribitek za nadure.

Člen 5.

Pri preračunavanju službenih prejemkov v naravi se zaračuna vrednost hrane z din 360[—] mesečno, vrednost stanovanja pa z din 60 mesečno.

Člen 6.

Ta odredba stopi v veljavo petnajsti dan po objavi v »Službenem

listu kraljevske banske uprave dravske banovine«.

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

V Ljubljani dne 16. oktobra 1940.

Ban: dr. Natlačen s. r.

*

Zveza trgovskih združenj opozarja k tej odredbi na čl. 6., po katerem stopi odredba v veljavo 15. dan po objavi v »Službenem listu«, to je 1. novembra t. l. Za čas od 1. oktobra do 1. novembra veljajo za trgovsko pomožno osebje torej določbe banove odredbe o minimalnih mezdah za nekvalificirane delavce.

V novi odredbi zahteve delodajalskih organizacij glede zvišanja ekvivalenta za hrano in stanovanje niso upoštevane ter je določen skupni ekvivalent din 420[—]. V gotovini je torej treba plačati 730 oziroma 880 din.

Načrt uredbe o ustanavljanju konsumov pri podjetjih

»Industrijski Kurir« je v svoji zadnji številki objavil naslednje člene iz načrta uredbe o ustanavljanju potrošniških združenj pri podjetjih, ki imajo več ko 50 delavcev. Ker je to važno vprašanje tako za trgovce ko tudi za podjetnike in nameščence, objavljamo tudi mi te člene:

Čl. 9.

Vsa zasebna gospodarska podjetja, ki zaposlujejo 50 in več delavcev, morajo v 10 dneh po uveljavitvi te uredbe ustanoviti svoje potrošniške zajednice (konsume) z nalogo, da skrbijo za oskrbo s hrano in kurivom delavcev in nameščencev tega podjetja. Obratni kapital za ustanovitev teh potrošniških zajednic mora dati na razpolago dotično podjetje.

2. Za državna in samoupravna gospodarska podjetja določi pristojna oblast, katera od njih morajo ustanoviti potrošniške zajednice za svoje delavce in nameščence.

3. Potrošniške zajednice podjetij morajo pravočasno zagotoviti potrebne količine krušne moke, oz. pšenice in koruze ter kuriva, drv oz. premoga za delavce in nameščence podjetja ter za njih rodbine. Ta obveznost se more z odlokom Direkcije za prehrano razširiti tudi na druga živila, v prvi vrsti na mast, jedilno olje, fižol, krompir in sladkor.

4. Potrošniške zajednice se oskrbujejo z vsem potrebnim blagom na trgu, po potrebi pa tudi po občinskih aprovizacijskih uradih,

Čl. 10.

1. Potrošniške zajednice gospodarskih podjetij imajo svojo upravo, v kateri so: predsednik, ki ga določi uprava podjetja, ter 3 do 5 članov iz vrst delavcev in nameščencev, ki jih določi predsednik.

2. Nadzorstvo nad delom teh potrošniških zajednic izvršujeta pristojna občna upravna oblast prve stopnje in direkcija za prehrano.

Čl. 11.

Občinski uradi za oskrbovanje ter potrošniške zajednice pri gospodarskih podjetjih se oproščajo pri svojem poslovanju po določbah te uredbe vseh državnih in samoupravnih davkov, doklad, taks in drugih davščin.

Čl. 12.

1. V primeru, da občine, ki so dolžne ustanoviti svoje urade za aprovizacijo, teh ne ustanove v določenem roku ali da ti uradi ne izvršujejo pravilno svojih nalog, more postaviti pristojna upravna oblast druge stopnje na predlog direkcije za prehrano na stroške občine komisarja, z nalogo, da vodi občinski aprovizacijski urad.

Davčni svetovalec

Otvorjeni ali tekoči računi in taksa

G. V. L. v Lj. — Vprašanje: Od davkarije sem dobil poziv, naj takoj plačam takso za tekoče odprte račune. Ker si nisem na jasnem, kateri računi so zavezani taksi, prosim za nujno pojasnilo.

Odgovor: Po pravilniku so zavezani taksi računi pri delniških družbah, družbah z o. z. in vseh podjetjih, ki so po zakonu o neposrednih davkih dolžni voditi poslovne knjige, in s katerimi se med posameznimi osebam in omenjenimi družbami in podjetji ustanavlja in vzdržuje medsebojno razmerje. Predpogoj za takšno dolžnost tekočih računov je, da so ti računi stalni in da imajo imetniki pravico, da razpolagajo z gotovino ali da polagajo gotovino ne glede na to, ali so dolžniki ali upniki. Kdaj so računi stalni, ministrstvo še ni pojasnilo. V praksi se morejo pripetiti naslednji primeri:

Nekateri odjemalci, ki več ali manj redno naročajo blago in ga po dogovoru plačujejo naenkrat ali v obrokih, drugi odjemalci naročajo enkrat ali dvakrat na leto, vendar so stalni v toliko, da vse svoje potrebščine kupujejo pri eni firmi ali da firma z njimi kot odjemalci stalno računa, slednjič n. pr. so odjemalci, ki se pojavljajo kot kupci od primera do primera, morda enkrat na leto, včasih še redkeje. Računi teh zadnjih odjemalcev se praviloma knjižijo v kontih pro diverse.

V pogledu taksne dolžnosti obstojajo kljub ponovnim pojasnilom še neke nejasnosti. Jasno ni predvsem, kako je razlagati besedilo, da razpolagajo z gotovino ali da polagajo gotovino ne glede na to, ali so dolžniki ali upniki. To se da normalno razlagati tako, da pride v poštev samo čisto gotovinski promet, torej da plačajo to takso samo denarni zavodi. Vendar je ministrstvo za finance v nelem odloku izrečno pojasnilo, da to stališče ni pravilno. Takso naj bi plačevali tudi blagovni računi, a ne le računi gotovine. Ni pa ministrstvo za finance pojasnilo, kdaj ima pri drugih računih dolžnik ali upnik pravico dvigati gotovino ali razpolagati z gotovino ne glede na to, ali ima pri firmi dobroimetje ali dolg. Taki primeri v praksi obstojajo pač za denarne zavode, ne pa za trgovine itd. Dokler ne dobimo od ministrstva pojasnilo, kako je spraviti v sklad stališče davčnih uprav s stališčem pravilnika, interesi ne morejo natančno določiti, kdaj in za katere račune naj plačajo takso. Tudi pojem stalen račun še ni popolnoma jasn. Sicer je ministrstvo za finance z razpisom z dne 19. IV. 1940, št. 29050 ta pojem pojasnilo v tem smislu, da vzdržuje trajno trgovsko ali bančno zvezo, pri kateri se določi ali odredi odjemalcu otvoren kredit. V tem primeru se ne otvarja nov račun za vsako transakcijo, ampak se ves posel giblje v mejah otvorenega kredita preko enega računa. Potemtakem bi imeli nov kriterij za stalen račun: otvoren in določen kredit. Vprašanje taksne dolžnosti je kljub temu še vedno nejasno in Zbornica za TOI je za pojasnitev naslovila na ministrstvo za finance že koncem avgusta 1940 predstavo, v kateri je prosila za pojasnilo v naznačeni smeri. Kakor izvemo od merodajne strani, ne bo radi te takse nihče kaznovan, če jo ne bi plačal v določenem roku in se ne bo nihče silil, da jo plača, dokler zadeva ne bo na podlagi že vložene predstave Zbornice toliko pojasnjena, da bo vsakdo brez nadaljnjega vedel, za katere račune mora takso plačati in za katere ne. Na vprašanje se bomo takrat znova povrnil.

Uredba o prometu z gumami za motorna vozila

Ministrski svet je predpisal naslednjo uredbo:

Čl. 1. Od dneva uveljavljanja te uredbe se mora vršiti ves promet s plašči in pnevmatikami vseh dimenzij za motorna vozila po predpisih te uredbe.

Čl. 2. Uvozniki, trgovci in proizvajalci gum ko tudi javna in zasebna skladišča, ki imajo iz kakršnega koli vzroka na zalogi gume za motorna vozila, morajo v petih dneh po uveljavljanju te uredbe prijaviti vse količine notranjih in zunanjih gum vseh dimenzij za motorna vozila, tako uporabljene ko še neuporabljene.

2. Vsi lastniki motornih vozil (avtomobilov, avtobusov, kamionov, motociklov), razen vojaških oblasti, morajo v istem roku prijaviti vse notranje in zunanje gume vseh dimenzij za motorna vozila, tako uporabljene ko neuporabljene. Od obvezne prijave se izvzemajo samo gume, ki so na kolesih vozil, katera so registrirana.

3. Prijava mora vsebovati: ime in priimek, poklic ter kraj stanovanja vlagatelja prijave, količino gume, kolikor jo je bilo na dan uveljavljanja te uredbe, s podatki, o vrsti in dimenzijah gume in z označbo, če je guma stara ali nova.

4. Prijava se mora vložiti v dveh neoklovanjih izvodihi pristojni banki upravi po prometni policiji, kjer pa te ni po upravni oblasti prve stopnje. Prometna policija oz. upravna oblast prve stopnje mora v dveh dneh po prejemu prijave dostaviti prijavo pristojni banki upravi. Banska uprava mora te prijave urediti ter s svojim poročilom ter sumaričnim pregledom v roku 10 dni po prejemu dostaviti ministrstvu za trgovino in industrijo. Dan prijave izročitve pošti se smatra kot dan prijave oblasti.

Čl. 3. 1. Prepoveduje se vsako odsvojevanje in kupovanje gum, za katere velja dolžnost prijave v smislu čl. 2. odst. 1. in 2. te uredbe brez predhodnega dovoljenja pristojne banske uprave. Za dovoljenje more zaprositi z neoklovanjo prošnjo tako kupec ko prodajalec.

2. Pristojna oblast more pri dajanju dovoljenja postaviti pogoje, da kupec odstopi stare gume prodajalcu, če ta pristane na to, da jih odkupi oz. da jih ponudi na odkup državi po določenem organu.

3. Osebe, navedene v odstavku 1. in 2. čl. 2. te uredbe morajo hraniti kot dobri gospodarji gume, ki so zavezane v smislu tega člena.

Čl. 4. 1. Vse količine gume, ki so zavezane prijavi v smislu čl. 2. odst. 1. in 2. te uredbe brez ozira na to, pri kom se nahajajo, morejo biti predmet prisilnega odkupa za račun države.

2. To pravico izvaja minister za trgovino in industrijo ali organi, katere bo on določil preko državnih, krajevnih policijskih oblasti, kjer pa teh ni, preko občupravnih oblasti prve stopnje.

3. Organi vseh oblasti morejo v ta namen zahtevati vse podatke in pregledati poslovne knjige in dokumente glede poslovanja z gumami za motorna vozila ter morejo pregledati tudi poslovne protore.

4. Prisilni odkup se izvrši po cenah, maksimiranih na podlagi uredbe o kontroli cen.

Čl. 5. Minister za trgovino in industrijo more po potrebi predpisati dolžnost začasnega prijavljanja gum.

Za banovino Hrvatsko bo izdal ban o tem posebno naredbo.

Kazenske določbe.

Čl. 6. 1. Kdor zoper člen 2. te uredbe ne prijavi v predpisanem roku vse količine gum za motorna vozila, ki so pri njem, ali vložil o tem neresnično prijavo, se kaznu-

je z zaporom do 30 dni in denarno s 500 do 50.000 dinarji.

2. Z isto kaznijo se kaznuje, kdor zoper čl. 3. te uredbe odsvoji ali kupi brez dovolitve pristojnega oblastva katero koli količino gum za motorna vozila ali kdor zoper odstavke 3. tega člena namenoma poškoduje ali uniči gume, ki spadajo pod prijavo po členu 2. te uredbe.

3. Poleg kazni iz prednjega odstavka se odvzamejo obsojenca vse količine neprijavljenih gum v korist države in se dajo ministru za trgovino in industrijo na razpolago.

Čl. 7. 1. Kazni iz čl. 6. te uredbe izrekajo državna krajevna policijska oblastva, kjer jih ni pa občna upravna oblastva prve stopnje.

2. Denarne kazni se stekajo v državno blagajno.

3. Glede kaznivih dejanj po tej

Oficijalna utemeljitev uredbe

Uredba je bila izdana, da se potrošnja gume pravilno razdeli in da se zagotovi promet v krajih, kjer ni železnice. Znano je, da je proizvodnja gum v državi zaradi pomanjkanja surovin otežkočena in da je uvoz zaradi vojnih razmer skoraj onemogočen. Da bi se zaloga v državi in gume, ki bi se še uvozile, pravilno razdelile, je bilo treba izdati to uredbo. Zato se je moralo določiti, da je vsaka prodaja gum dovoljena le s pristankom oblasti. Da pa bi se mogla trgovina z gumami razvijati nemoteno, se je moralo določiti, da more prositi za dovoljenje tako kupec ko prodajalec.

Zaradi pravilne razdelitve gum se je nadalje pokazala potreba, da

uredbi se uporabljajo za prekrške in kazenski postopek predpisi zakona o obrtih.

Prehodne določbe.

Čl. 8. Sklepi o kupoprodaji gum do dne, ko stopi ta uredba v veljavo, se smejo izvršiti, če že niso do tega dne bili izvršeni, samó z odobritvijo pristojne banske uprave. Če pristojno oblastvo takega sklepa ne odobri, se šteje sklep za razveljavljenega.

Kdor se pregreši zoper predpis prednjega odstavka, se kaznuje kakor je določeno v členu 6. te uredbe.

Končne določbe.

Čl. 9. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da predpiše natančnejše določbe za izvrševanje te uredbe in radi varčevanja z gumami omejitve v prometu motornih vozil, ki uporabljajo domače pogonsko sredstvo.

si država pridrži pravico prisilnega odkupa vseh obstoječih zalog brez ozira na to, čigava last so. Na ta način se bodo najprej pokrile javne potrebe, nadalje je s tem dana možnost, da se zagotove potrebne količine za javni promet, ki se mora ohraniti. Nadalje bodo na ta način pokrite tudi potrebe vseh ustanov in prometnih podjetij, ki morajo v javnem interesu nemoteno poslovati.

Z ureditvijo in z racioniranjem potrošnje se bodo ohranile obstoječe zaloge za čim daljšo dobo. V kolikor se bodo zaloge med tem povečale, bodo bolj elastični tudi ukrepi glede potrošnje in bo mogoče v večji meri ustreči tudi večjemu krogu potrošnikov.

Plačevanje uvoza iz Romunije

V zvezi s težkočami pri uvozu blaga iz Romunije je izdala direktorija Narodne banke naslednja navodila:

1. Vsa plačila za uvoženo blago iz Romunije, v kolikor so zanje izdana dovoljenja uvoznega odbora, se morajo v bodoče izvršiti samo v švicarskih frankih, in sicer pri »Bankgesellschaft« v Zürichu na račun Romunske narodne banke v Bukarešti ter v korist romunskih upnikov. Plačila se torej v bodoče ne vrše v ameriških dolarjih niti v kateri drugi tuji valuti.

2. Pri otvarjanju akreditivov za plačilo nafnih proizvodov iz Romunije ter na podlagi predhodno prejetih dovoljenj morajo zavodi strogo paziti na to, da se v korist

romunskih upnikov ne dovoljujejo večji zneski, kakor pa je vrednost blaga, ki se v dotičnem trenutku odpošilja iz Romunije.

3. Za vse zneske svobodnih deviz, ki so dani na razpolago romunskim upnikom na ime plačil v naprej, morajo zavodi storiti potrebne korake, da se vrnejo dotične devize, za katere blago ni bilo uvoženo v našo državo in v kolikor bo to povzročilo mogoče. Istočasno morajo pooblaščenim zavodi prijaviti Narodni banki skupne zneske ameriških dolarjev, ki so bili odobreni na račun Romunske narodne banke v Bukarešti v korist upnikov in ki so pri ameriških bankah za blago, ki ni bilo uvoženo v našo državo.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. železnic v Ljubljani, prometno-komercialni oddelk sprejema do 25. oktobra ponudbe za popravilo 180 podloženih kožuhov; do 22. okt. dobavo železne pločevine, žičnikov ter jeklene in železne žice; obči oddelek do 22. oktobra za dobavo 245 parov usnjenih cokelj z lesenimi podplati.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 21. oktobra ponudbe za dobavo pribora za opalograf, portland-cementa, vazeline, tinal paste, firneža, kalcijevega karbida, elektrod za električno varjenje, izolacijskega voda, električnega materiala, bukovih parketov, kolen za peči, ter 20.000 kg ovsa; 28. oktobra spiralnih svetrov, jeklene vrvi, pil za kovino, keramičnih plošč, rudarskega orodja, vijakov z maticami, portland-cementa, električnega materiala, potrebnih za klozete in umivalnice; 4. novembra terazo-plošč, podloženih ploščic, pod za ladje ter avtomatske telefonske naprave.

Direkcija drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 22. oktobra ponudbe za dobavo koroze v crnu

ter mila za pranje; 29. oktobra za dobavo svinca.

Pomorska vojna akademija v Dubrovniku sprejema do 25. oktobra ponudbe za dobavo raznih športnih potrebščin.

Centralna direkcija drž. rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 25. oktobra ponudbe za dobavo vagonet.

Komanda pomorskega arsenala v Titvu sprejema do 25. oktobra ponudbe za dobavo svinčenega minija, stearinske kisline, belega arzenika, svetilk od 800-1000 sveč; 30. oktobra mornarskih medeninskih gumbov, žice za mornarske kape, bombažnih trakov in sukanca, raznih lesenih držal, trofaznega elektromotorja, železa, jekla ter kožnih jermenov.

LICITACIJE

Dne 21. oktobra bo pri Zavodu za izdelavo vojne opreme v Beogradu licitacija za dobavo vreč iz jute in konoplje ter 2 centrifug z električnim pogonom in 16. novembra za dobavo glasbenih instrumentov.

Dne 22. oktobra bo pri generalni direkciji drž. železnic v Beogradu licitacija za izdelavo 19.200 parov zimskih službene obleke. (Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Naredba o ustanovitvi zajednice uvoznikov bombaža

Na pristojnem mestu v Beogradu se pripravlja naredba o ustanovitvi zajednice uvoznikov bombaža, bombažnega prediva in umetnih tekstilnih vlaken. Zajednica naj bi obsegala vse uvoznike teh predmetov, bodisi da uvažajo za potrebe lastne predelave bodisi zaradi prodaje. Zajednica bi reprezentirala svoje člane pri Direkciji za zunanjo trgovino, poleg tega pa bi kot posvetovalni organ predlagala potrebne ukrepe za zagotovitev uvoza prej naštetih predmetov. Sodelovala bi tudi pri proučevanju ukrepov za zboljšanje domače proizvodnje surovega bombaža in umetnih tekstilnih vlaken. Zajednica bi nadalje skrbela za skupne nabave teh proizvodov ali direktno po posameznih skupinah ali pa po obstoječih trgovinskih podjetjih. Končno bi zajednica razdeljevala uvožene in v državi proizvedene surovine ter polfabrikate na posamezna podjetja. Poleg upravnega odbora bi imela zajednica tudi svoj poseben urad. Delo tega urada bo najbrže prevzel sedanji urad za razdeljevanje bombažnega prediva. Zajednica bi se vzdrževala s prispevki svojih članov. V ta namen bodo morali interesi plačati 10odstotno kavejio vrednosti poslov. Naredba bo predvidevala tudi kazni za neizvrševanje posameznih določb uredbe.

Kako se bo razdeljevalo jedilno olje v državi

»Jugoslavanski Kurir« poroča, da bo do predpisa dokončnega načrta o razdelitvi jedilnega olja v državi dodeljevala olje za ozemlje banovine Hrvatske, dravske banovine in dela vrbanske banovine zapadno od reke Vrbas zajednica predelovalcev olja v Zagrebu, za vse ostalo območje države pa zajednica predelovalcev oljaric v Beogradu. Te zajednice bodo razdeljevale olje zadrugam, aprovizacijam in trgovcem postopoma po razpoložljivih količinah ter upoštevajoč njih dejanske potrebe. Da bi se preprečilo kupičenje blaga pri posameznikih, bodo morale zadruge, aprovizacije in trgovci gledati na to, da svoje odjemalce in potrošnike postopno založe s potrebnimi količinami in v skladu z razpoložljivimi količinami.

Uredba o kontroli uvoza tekstilnega prediva

Naredba o kontroli uvoza bombaža, bombažnega prediva in umetnih vlaken je po vesteh iz Beograda že definitivno redigirana. Po tej uredbi bodo smela uvažati te predmete samo podjetja, ki so registrirana pri Direkciji za zunanjo trgovino oziroma pri banki oblasti v Zagrebu. Vsi izvozniki se bodo morali po novi uredbi v 15 dneh zaregistrirati. Pravico do uvoza teh predmetov bodo imela samo registrirana podjetja, ki so se s tem poslom bavila najmanj dve leti. Če gre za industrijska podjetja, morajo ta predložiti tudi dokaze o uvozu teh predmetov v zadnjih treh letih.

Naredba nadalje predvideva, da mora vsako podjetje, ki se bavi z uvozom bombaža, bombažnega prediva in umetnih vlaken položiti pri Direkciji za zunanjo trgovino 30.000 din kavejio, ki služi kot jamstvo, da se bodo podjetja ravnala po določbah naredbe. Uvoz teh predmetov bo dovoljen samo na podlagi uvoznih dovoljenj. Podjetja, ki eno leto niso sodelovala pri uvozu teh predmetov ali ki ne bi zaprosila, da bi opravljala te posle v prihodnjem letu, se izbrišejo iz registra Direkcije za zunanjo trgovino ter ne bodo mogla več uvažati. Ravno tako bodo izključena od uvoza podjetja, ki ne bi izpolnjevala predpisov o kakovosti blaga, določenih cenah, nabavnih pogojih in ki ne bi uvažala iz določenih držav nekatere surovine.

Lahko je nabavljajlim zadrugam

Iz Celja nam pišejo:

Tukajšnja nabavljajna zadruga drž. nameščencev je imela svoj lokal dolgo vrsto let v državnem posloju, t. j. v starem okrožnem sodišču. Zadruga ima veliko prodajalno s več skladišči in tudi gostilno s tremi večjimi prostori. Šele sedaj, ko je poslojje prišlo v last celjske mestne občine, bo morala zadruga plačevati mesečno najemnino 4000 din. Vse dosedaj pa je imela zadruga te lokale brezplačno.

A najlepše šele pride. Gostilničarska zadruga pa je morala plačevati zadrugi letno 18.000 najemnine za prostore, ki jih je imela zadruga v najemu brezplačno. Tako je imela zadruga prostore brezplačno, poleg tega pa je še dobivala lepo najemnino za del oddanih prostorov.

Na ta način se seveda more z lahkoto konkurirati trgovcem, ki nimajo nobenih privilegijev, ki morajo plačevati visoke najemnine, poleg tega pa še vedno višje davščine in socialne dajatve.

Radovedni smo le, kje ostajajo pri takšnih privilegijih one tako hvalisane zasluge nabavljajnih zadrug za javnost.

Laško pivo se pije v Slavoniji

Po stavki gostilničarjev iz Našice in vsega okraja zaradi podražitve piva po Zagrebški pivovarni, so gostilničarji sklenili, da stopijo v stik z Gostilničarsko pivovarno v Laškem, da bi jim ta začela dobavljati pivo. Predsednik gostilničarskega združenja Stjepan Lachner je nato napravil s pivovarno v Laškem ugoden zaključek ter je tovarna poslala v Našice dva vagona piva.

Transforni dinarji za države pod nemško zasedbo

Devizna direkcija Narodne banke sporoča, da se ne morejo ustvarjati transforni dinarji, če so lastniki dinarskih terjatev tuji lastniki iz Nizozemske, Belgije, Norveške in Danske, niti se ne morejo ev. obstoječi zneski na računih transfornih dinarjev tujecev iz prej navedenih držav uporabljati za namene, ki so predvideni v veljavni predpisih za transforne dinarje. Obstoječi zneski na računih transfornih dinarjev upnikov iz prej naštetih držav se morajo vrniti na interne račune tujih lastnikov.

»Službeni list«

kr. banske uprave v Ljubljani z dne 16. oktobra objavlja: Ukaz o ukinitvi poslanstva v Tirani in o otvoritvi generalnega konzulata — Ukaz o otvoritvi popolne II. moške realne gimnazije v Ljubljani — Uredbo o visoki bogoslovni šoli v Mariboru — Uredbo o ukrepih, ki se nanašajo na žide glede izvrševanja obrtov s predmeti ljudske prehrane — Uredbo o vpisovanju oseb židovskega rodu za učence univerz, visokih šol z veljavo univerze, višjih, srednjih, učiteljskih in drugih strokovnih šol — Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o direktiji za zunanjo trgovino — Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet — Oprostitev žita od plačila uvozne carine — Dopolnitev vseh pravilnikov za opravljanje državnega strokovnega izpita v vseh strokah resora ministrstva za kmetijstvo — Dopolnitve in spremembe navodila za sprejemanje v službo honorarnih uslužbencev oz. nadničarjev za občasna dela pri ministrstvu za socialno politiko in ljudsko zdravje in temu podrejenih ustanovah — Navodilo o sprejemanju dnevnika osebja pri ministrstvu za gradbo in v njegovi zunanji službi — Pogoje za izdajanje dovolitev za način opravljanja kontrole o sladkorju za slajenje vinskega mošta brez plačila trošarine

Banovinski prehranjevalni zavod registriran

Pri trgovinskem sodišču se je v sredo registriral Banovinski prehranjevalni zavod, ki je s tem začel poslovati. Predsednik zavoda je bivši minister Snoj, podpredsednik inž. Lambert Muri, prokurator pa je bila podeljena g. Nagođeta.

Zavod postuje zaenkrat v banovinski palači v Knafljevi ulici ter ima uradne ure od 8. do 12. in od 15. do 18.

Po izjavi predsednika Snoja bo zavod opravljal zlasti vse posle, ki se tičejo preskrbe Slovenije z žitaricami. Po potrebi pa se bo bavil zavod tudi z nabavo drugih za prehrano prebivalstva važnih živil. Pod kontrolo zavoda pa bo prišla tudi dobava olja in masti ter njuna razdelitev.

Gospodarski svet

V smislu statuta Banovinskega prehranjevalnega zavoda je imenoval ban dr. Natlačen svet 10 članov iz vrst potrošnikov, gospodarskih ljudi in strokovnjakov. Za člane je imenoval ban: Kozamerika Viktorja, predsednika Delavske zbornice v Ljubljani, Velkova Franca, zavarovalnega potnika v Vrhovcih pri Ljubljani, dr.

Bohinjca Joža, ravnatelja OUZD v Ljubljani, Vrankarja Vinka, strokovnega tajnika v Ljubljani, inž. Koširja Vinka, uradnika Pokojniškega zavoda v Ljubljani, Zemljica Joška, prokurista v Ljubljani, Smrkoljca Albina, trgovca z deželimi pridelki v Ljubljani, Verbiča Antona, trgovca z mešanin in špecerijskim blagom v Ljubljani, inž. Mucka Antona, tajnika Kmetijske zbornice v Ljubljani in Gabrovske Franca, načelnika ravnatelja Zadrugne zveze v Ljubljani;

za namestnike članov pa Kralja Franca, uslužbenca E. C. Z. na Rudniku pri Ljubljani, Žumra Srečka, strojnega stavca v Ljubljani, Novaka Franca, delavca pivovarne »Union« v Ljubljani, Prezija Antona, krojača v Ljubljani, Modica Milana, uradnika Pokojniškega zavoda v Ljubljani, Međunarja Staneta, trgovskega nameščenca v Ljubljani, Volka Avgusta, trgovca z deželnimi pridelki v Ljubljani, Olupa Josipa, trgovca s konfekcijskim blagom v Ljubljani, inž. Subadolea Josipa, tajnika Kmetijske zbornice v Ljubljani in dr. Basaja Josipa, uradnega ravnatelja Zadrugne zveze v Ljubljani. — Prva seja gospodarskega sveta bo sklicana v kratkem.

Slabo plačujejo kmetijski dolžniki dolgove

Četrta letna anuiteta, ki bi jo morali plačati letos kmetovalci-dolžniki znaša 181,1 milijona din. Od te anuitete bi morali plačati kmetovalci do 10. oktobra 143,6 milijona din, dejansko pa so plačali samo 38,7 milijona din ali 26,9%.

V posameznih podružnicah Priv. agrarne banke:

	bi se moralo plačati	se je plačalo
Beograd	96,6	20,4
Zagreb	33,2	3,0
Ljubljana	26,9	13,8
Sarajevo	24,4	1,4

Najbolj v redu plačujejo dolgove kmetovalci v Sloveniji, najslabše pa oni v Zagrebu in Sarajevu. Od

visokih cen kmetijskih proizvodov pa slovenski kmetje nikakor nimajo največjega dobička. Ker je poleg tega država opustila veliko število kmetovalcev od plačevanja zemljarine, je tem bolj nedopustno, da plačujejo kmetovalci svoje itak silno reducirane dolgove tako slabo. Zato sedaj nekateri listi zahtevajo, da se izda čim bolj energični ukrepi, da bi kmetovalci svoje dolgove plačevali v redu.

Mnenja smo, da bo ta zahteva ostala neuslišana, ker še ni prišel čas, ko bi se kdo upal prevzeti tako nepopularno dolžnost in ker je ozir do kmetijskih volivcev še vedno odločilen.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

423 — Lausanne: živalska krma, lužine, rezanci sladkorne repe, živila, gnojila,
424 — Carigrad: tube iz papirja za razne predmete kakor za zobno pasto in podobno,
425 — Bern: kazein,
426 — St. Georges pri Perigneuxju: zdravilne rastline,
427 — Stockholm: ponuja se zastopnik za razne proizvode na tamkajšnjem trgu,
428 — Curih: koruzni škrob v prahu, glikoza iz krompirja,
429 — Oslo: češplje, suho sadje, krma,
430 — Carigrad: kemični proizvodi,
431 — Sofia: ponuja se zastopnik našim tvornicam kalcijevega

karbida, kristalne in kavstične sode, žveplene kisline,
432 — Kodanj: laneno tulje,
433 — Jägerndorf: odpadki od predenja lanu in konoplje,
434 — Beyrouth: zastopniška firma se zanima za zastopstvo naših izvoznikov: železnine, steklene blaga, emailirane posode, sanitarnih oprem, raznega papirja, tkanin, perila, nogavic, konserv, kemičnih in farmacevtskih proizvodov, hmelja,
435 — Kodanj: surova in česljana konoplja.

Ponudba tujega blaga

116 — Izmir: leseni možnarji za cvetice, arpadžik, proso, česen in drugi kmetijski proizvodi, ki se izvažajo iz Turčije,
117 — Alexandrette: žitarice, rž, proso, suha povrtnina, fižol, sezam,
118 — Genua: išče se gen. zastopnik za japonski čaj,
119 — Solun: kolofonija, terpentin, nafta,
120 — Hamburg: suha polenovka.

Interesenti naj se za naslove obrnejo na Informacijski oddelek (Obaveštajni osek) Direkcije za zunanjo trgovino v Beogradu, poštini predal 818 ali na delegata Direkcije za zunanjo trgovino v Zagrebu, Ilica 40/III, II. stopnišče ter naj navedejo tekočo številko ponudbe ali povpraševanja ko tudi kraj, na katerega se nanaša.

Doma in po svetu

Knez namestnik Pavle je sprejel v avdijenci ministrskega predstavnika Dragišo Cvetkovića, za njim pa kmetijskega ministra dr. Čubrilovića.

Zagrebski »Obzor« je reagiral na govor predsednika madžarske kulturne zveze v Hrvatski Sandorja Molnarja, ki je naglasil, da so našli Madžari na Hrvatskem pri Hrvatih največje razumevanje za svoje kulturne potrebe. »Obzor« vprašuje nato, kako žive Hrvati na Madžarskem ter ugotavlja, da je bilo l. 1920. po madžarski statistiki našeto še 179.298 prebivalcev, ki so govorili bunjevaško-šokavski jezik, t. j. hrvatski, l. 1930. jih je bilo naštetih samo še 150.000, danes pa jih je baje samo še 70.000. To naglo padanje njih števila spominja, kakor pravi »Obzor«, na predvojne metode madžarizacije. Nato spominja list na velike pravice, ki jih uživajo Madžari v Jugoslaviji, dočim so Hrvati na Madžarskem brez vseh pravic in ne morejo imeti niti najmanjšega tednika.

Sedemdesetletnico praznuje tudi slovenski skladatelj in pianist Josip Pavčić. Dal je slovenskemu narodu celo vrsto žlahtnih umetnin, da je njegov jubilej dogodek za slovensko kulturo. Josipu Pavčiću tudi naše iskrene čestitke k lepemu jubileju!

Ministrski svet je izdal uredbo z zakonsko močjo o ustanovitvi odbora za zavarovanje plovbe po Donavi. Predsednik tega odbora je naš stalni delegat pri mednarodni donavski komisiji. Naloga odbora je, da zagotovi nemoten promet po Donavi, zlasti po jugoslovanskem delu Donave.

Pogajanja za zvišanje mezd pri Trboveljski premogokopni družbi so bila v torek ugodno zaključena. Nove temeljne mezde so določene v I. kategoriji na 56,25, v II. na 50, v III. na 48, v IV. na 44 in v V. na 34 din. To pomeni, da so bile mezde zvišane za 10 do 21%. TPD je nadalje zvišala akordne tarife in funkcijske doklade za nadaljnjih 10%. Tudi za delavstvo v apnenicah so se določile nove mezde.

V Beogradu je bila seja odbora za uvoz. Seji so prisostvovali tudi člani nemške trgovinske delegacije. Naš tovarniški »Orao«, last Jugoslovanske plovnice na Sušaku, se je potopil v bližini Gibraltara. Posadka je rešena. Parnik je imel 8700 ton. Plul je iz Južne Amerike s tovorom žita. Ne ve se še, ali je bila ladja torpedirana ali pa je zadelo na mino.

Zagrebska filharmonija je gostovala v Beogradu ter dosegla velik uspeh. Na koncertu je prišlo do velikih manifestacij hrvatsko-srbskega bratstva.

V Trogirju pripravljajo velike svečanosti za proslavo 700letnice znamenite trogirске katedrale.

Delegacija bivših avstro-ogrskih oficirjev je obiskala dr. Mačka ter ga prosila, da bi se zavzel za zvišanje njihovih pokojnin.

Nemški prosvetni minister doktor Rust je prišel v Sofio, kjer je gost predsednika bolgarske vlade. Nemške oblasti so sklenile, da evakuirajo iz Berlina 75.000 otrok.

Ves ta teden so bili nemški zračni napadi na London zelo siloviti ter so nemška letala vrgla vsake noč od 150 do 200 tisoč kg razstreliva na mesto.

Madžarski in romunski listi so ustavili medsebojno kampanjo zaradi preganjanja narodnih manjšin, ker je začela italijansko-nemška komisija poslovati.

Madžarski vladni listi so začeli ostro napadati voditelja puščicastih strelcev majorja Szalassyja, češ da je njegov program poln kontradikcij ter da namenoma propagira megleni program, da ljudstvo ne bi spoznalo njegove slabosti. Nekateri vladni listi tudi naglašajo, da major Szalassy ni sposoben za voditelja in da sploh ne predstavlja tipa voditelja.

Združene države Sev. Amerike bodo začele v kratkem graditi tovarno za letala v Braziliji.

Iz Londona je bilo dosedaj evakuirano skoraj pol milijona otrok. Uradno se demantirajo vse vesti, da bi se London prislino evakuiral, pač pa svetujejo oblasti, da zapuste London vsi, ki niso neobhodno potrebni v mestu. Popolnoma brez podlage so tudi vesti, da bi namestila vlada zapustila London.

V Parizu so se zopet začele konjske dirke. Prve dirke se je udeležilo 10.000 gledalcev.

Japonske čete so zasedle pristanišče Vejhaivej, ki so ga imeli Angličani v zakupu. Pogodba je 30. septembra potekla, a je bila s Cankajškovo vlado obnovljena. V pristanišču ni bilo angleških čet.

Iranska vlada je sklenila, da uvede za zboljšanje kmetijstva petletko.

Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja z Nemčijo so v glavnem že zaključena. Dosežen je sporazum, da ostanejo stari kontingenti, po možnosti pa se bodo dovolili Nemčiji tudi izvozni superkontingenti, zlasti za rastlinske in živalske proizvode. Urejen je bil tudi naš plačilni promet s Poljsko in vprašanje plačila naših terjatev v Poljski.

Svicaarska zvezna vlada je maksimirala cene za obleke. Moške obleke se bodo podražile za 33, ženske pa povprečno za 38 odstotkov.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju tvrdke Ivan Rožman, stavbeno podjetje v Ljubljani. Konkurni sodnik Habermuth, upravnik mase odvetnik dr. Viljem Krejčič. Oglasitveni rok do 20. oktobra, ugotovitveni narok dne 25. oktobra od 9.

Nadalje je razglašen konkurz o premoženju trgovca s čevlji Koste Vukasinić v Mariboru. Konkurni sodnik Habermuth, upravnik mase odvetnik dr. Karl Keiser. Prvi zbor upnikov 28. oktobra ob 9., oglasitveni rok do 2. decembra, občni ugotovitveni narok dne 16. decembra ob 9.

Odpravljen je konkurz o premoženju veleposesnika Simona Praha v Vilkomu, ker ni kritja za stroške postopanja.

Sejmi

- 20. oktobra: Črenšovci, Križevci, Martjanci;
- 21. oktobra: Cerklje, Lesce, Ziri, Zubna, Celje, Crna, Murska Sobota, Sevnica, Sv. Peter pod Sv. gorami;
- 22. oktobra: Dramlje;
- 23. oktobra: Marija gradec, Laško;
- 24. oktobra: Dol. Logatec, Velenje;
- 25. oktobra: Lemberg;
- 26. oktobra: Videm, Dobropolje, Videm ob Savi;
- 27. oktobra: St. Rupert.

Sonce je vir zdravja, moči in lepote!

Slabo vreme onemogoča sončenje na prostem. — Prezaposlenost vam ne dovolj potovanja na morje ali v planine!

Obsevajte se doma z našo patentirano ultravijoletno obsevalko »ORIGINAL RUB«

Stane samo din 1200 — in je najcenejša obsevalna naprava te vrste. Za ta denar imate doma stalno sonce in zdravje, veselje in moč, ugodno občutje in nove življenjske sile.

Potemnitev kože že po par obsevanjih!

Dobavlja: JUGOPATENT, Ljubljana, Dvočakova ulica 8.

Občni zbori

Izredni občni zbor d. d. Mariborske industrije svile v Mariboru bo v ponedeljek 18. novembra ob 10. v Mariboru, Mlinska ulica 23. Na dnevnem redu so volitve upravnega odbora.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovani prispevki dejansko plačani!

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.